

ФАСИЛІТАТИВНИЙ ПІДХІД У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Воробйова Є.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Для розгляду сутності сучасної професійної підготовки фахівців у вищій школі необхідно звернутися до позицій гуманістичної парадигми освіти, центрованої на людину. Це в свою чергу передбачає введення поняття «фасилітація», орієнтованого на взаємодію, і співвіднесення його з традиційним предметом педагогічної науки – навчанням і вихованням, в основі яких лежить дидактичний вплив педагога.

Як відомо, фасилітація сьогодні стає однією з головних категорій гуманітарного знання і виступає як провідна детермінанта розвитку особистості.

В освіті, зокрема у вищій школі, це передбачає побудову особливої системи взаємодії суб'єктів освітнього процесу, що заснована на співтворчості, спів-розвитку, спів-бутті.

На думку автора, педагогічна фасилітація – це якісно вищий рівень підготовки фахівців, що відповідає сучасним запитам практики. Практично студент засвоює рівно стільки, скільки у нього виникло питань, тобто наскільки він був активний в навчальному процесі. Будь-який емоційний і логічно побудований виклад матеріалу не дає бажаного ефекту, якщо ті, хто навчаються з тих чи інших причин залишилися пасивними слухачами, які лише присутні на лекції і механічно фіксують її зміст. Кожен з них бере від занять рівно стільки матеріалу, скільки усвідомлено ними при сприйнятті матеріалу.

При фасилітації навчання викладач отримує можливість використовувати не догматичні методи і прийоми, а ті з них, які сприяють творчому засвоєнню необхідної інформації, формують вміння міркувати, шукати нові грані проблем в уже відомому матеріалі. Вона дозволяє викладачеві зайняти позицію не “над”, а «разом» зі студентами і не боятися при цьому, що його можуть звинуватити в “незнанні існуючих на практиці проблем”, які аналізуються в ході курсу і часто ставляться під сумнів.

Таким чином, він залишається дослідником і не втрачає свого обличчя як вчений, не вдягає на себе маску педагога-догматика, що дає однозначні відповіді на всі без винятку питання навчальної програми. Все це разом створює умови для підвищення інтересу і пізнавальної активності студентів, оптимізує процес розвитку їх професійної самосвідомості.

Отже, автор вважає, що застосування фасилітативного підходу у вищій школі сприятиме створенню найкращих умов для професійної підготовки фахівців. По-перше, підвищується рівень значущості навчання для самих студентів; по-друге, розвивається конгруентність самого викладача й по-третє, забезпечення психологічної безпеки та психологічної свободи.